

KARTA INWENTARYZACYJNA GEOSTANOWISKA

Piotr Migoń

Informacje ogólne	
Nr obiektu	007
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	CZERWONA SKAŁA
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 15°58'52" Szerokość: 50°54'56"
Gmina	Bolków
Opis lokalizacyjny	Obiekt znajduje się w południowo-wschodniej części Gór Kaczawskich, na zachodnich stokach masywu Lubrzy w Grzbiecie Wschodnim. Jest oddalony o 1,8 km od centrum Kaczorowa w kierunku ENE.
Rozmiary (np. długość, szerokość, wysokość, powierzchnia)	Długość grupy skalnej – około 35 m, szerokość do 25 m, wysokość maksymalnie 12 m.
Charakterystyka naukowa geostanowiska	
Reprezentowana dziedzina nauk o Ziemi (np. tektonika, litologia, stratygrafia, geomorfologia)	Litologia – trachity Geomorfologia – rzeźba denudacyjna, formy skałkowe
Rodzaj obiektu	Naturalna wychodnia skalna – forma skałkowa
Litologia	Trachit (starszy paleozoik)
Forma rzeźby terenu	Skałka
Geneza obiektu (naturalny, antropogeniczny)	Obiekt naturalny
Ogólny kontekst geologiczno-geomorfologiczny	Czerwona Skała jest przykładem ostańcowej formy skałkowej wyrastającej ze stoku w jego środkowej części, będąc formą selektywnej denudacji. Skałka jest zbudowana ze staropaleozoicznych trachitów, reprezentujących kwaśny wulkanizm, który miał miejsce w warunkach podmorskich, prawdopodobnie na przełomie kambru i ordowiku.
Opis obiektu z punktu widzenia nauk o Ziemi	Czerwona Skała ma charakter masywnej baszty skalnej o niemal pionowych ścianach, wyrastającej ze stoku na wysokość około 8 m od strony wierzchołkowej i do 12 m od strony doliny Kaczawy. Jest zbudowana z gęsto spękanych trachitów (dawnej

	określanych jako keratofiry), odpadających w postaci niewielkich ostrokrawędzistych fragmentów, co nadaje powierzchniom skalnym wygląd poszarpany, „ząbkowany”. U podnóża skałki zalega rumowisko głazów i gruzu trachitowego, będącego efektem wietrzenia mechanicznego. Miejscami trachity są przecięte żyłami kwarcowymi. Trachity budujące skałki są przejawem kwaśnego wulkanizmu, który miał miejsce w warunkach podmorskich, prawdopodobnie na przełomie kambru i ordowiku.
Historia badań naukowych	Kwaśne skały wulkaniczne Gór Kaczawskich były przedmiotem badań Ansilewskiego (1954) i były wówczas określane jako keratofiry. W nowszej literaturze są określane jako trachity, noszące pewne ślady metamorfozy (Kryza, Muszyński 1992). Opis geomorfologiczny skałek masywu Lubrzy, w tym Czerwonej Skały przedstawili Traczyk i Kasprzak (2009) (używając nazwy Krucza Skała), waloryzacja z punktu widzenia dziedzictwa Ziemi została zawarta w pracy Różyckiej i Migonia (2018).
Wartości dodatkowe (historyczne, biologiczne)	Nie stwierdzono
Bibliografia (najważniejsze pozycje)	Kryza R., Muszyński A., 1992. Pre-Variscan volcanic-sedimentary succession of the central southern Góry Kaczawskie, SW Poland: outline geology. <i>Annales Societatis Geologorum Poloniae</i> 62:117–140. Traczyk A., Kasprzak M., 2009. Skałki keratofirowe okolic Kaczorowa w Górach Kaczawskich. <i>Przyroda Sudetów</i> , t. 12, s. 123–134.
Inne uwagi	Czerwona Skała to nazwa obecna na mapach turystycznych Gór i Pogórza Kaczawskiego. Skałka jest też opisywana pod nazwą Krucza Skała, co nawiązuje do dawnej nazwy niemieckiej (<i>Rabenstein</i>). Przed 1945 r. skałka była chroniona jako pomnik przyrody (<i>Naturdenkmal</i>), co dokumentuje m.in. niemiecka mapa topograficzna w skali 1:25 000.
Stan i możliwości wykorzystania	
Możliwości wykorzystania obiektu do celów edukacyjnych	Obiekt jest położony blisko miejscowości, przy znakowanym szlaku turystycznym i jest łatwo dostępny, co sprzyja wykorzystaniu do celów edukacyjnych, mimo że położone w niedużej odległości Karczmisko jest bardziej efektywnym przykładem skałki trachitowej (jest jednak trudniej dostępne). Możliwość zaprezentowania staropaleozoicznych skał wulkanicznych i problematyki geomorfologicznej.
Dostępność: ograniczenia, bezpieczeństwo	Obiekt dostępny bez żadnych formalnych ograniczeń.
Istniejąca infrastruktura turystyczna	Obok skałki przebiega żółty szlak turystyczny z Mysłowa do Płoniny. Brak innych elementów infrastruktury.

Istniejące i potencjalne zagrożenia	Zagrożeniem dla walorów edukacyjnych obiektu jest rozwój roślinności, utrudniającej dostęp do ścian skalnych, zwłaszcza w pełni sezonu wegetacyjnego.
-------------------------------------	---

Dokumentacja graficzna

007_1 Czerwona Skała – widok ogólny od strony ścieżki turystycznej (od góry stoku).

007_2 Baszta skalna Czerwonej Skały – widok od południa.

007_3 Żyły kwarcowe przecinające skałę trachitową, widoczna jest również różnokierunkowa sieć spękań.